Besluit van het college van B&W gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/21/091231/Ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 GR Laborijn
Afdeling	Sociaal Domein/team Zorg
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/21/091231/D-324991
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	J. Wikkerink
Uitvoeringsprog. Raad	
Besloten in de vergadering van	B&W vergadering d.d. 01 jun 2021

Toelichting voorstel

Samenvatting

Portefeuillehouder: Joop Wikkerink

Op 19 mei jongstleden werd de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van Laborijn ontvangen. De begroting is een planning- en control document dat Laborijn jaarlijks aan haar deelnemende gemeenten voorlegt. Met dit collegevoorstel wordt de gemeenteraad voorgesteld om de volgende zienswijze in te dienen bij het algemeen bestuur van Laborijn met betrekking tot de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van Laborijn:

- Instemmen met de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025, met dien verstande dat in 2021 een nadere analyse wordt uitgevoerd naar de stijging van de uitvoeringskosten en dat op basis daarvan een plan van aanpak wordt gemaakt met als doel de uitvoeringskosten te beperken.

Naast de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 zijn ter kennisgeving de 1e begrotingswijziging 2021 en de 1e kwartaalrapportage 2021 aan dit voorstel toegevoegd. De begroting 2021 is bijgesteld op basis van actuele gegevens (waaronder een bijstelling van het rijksbudget BUIG en een actuele prognose van de bijstandsuitkeringen). De kwartaalrapportage is een onderdeel van de periodieke informatievoorziening van Laborijn aan de gemeenten

Voorgestelde beslispunten

1. De gemeenteraad voorstellen om bij het bestuur van Laborijn de volgende zienswijze in te dienen op de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn:

- Instemmen met de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025, met dien verstande dat in 2021 een nadere analyse wordt uitgevoerd naar de stijging van de uitvoeringskosten en dat op basis daarvan een plan van aanpak wordt gemaakt met als doel de uitvoeringskosten te beperken

2. Het Algemeen Bestuur van Laborijn informeren over het besluit door middel van bijgaande conceptbrief.
3. Kennis te nemen van de 1e begrotingswijziging 2021 en de 1e kwartaalrapportage 2021 en deze middels bijgevoegde raadsmededeling te delen met de gemeenteraad.

Besluit

akkoord

Inleiding

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling levert Laborijn jaarlijks een begroting voor het komende jaar aan. Eerder dit jaar heeft Laborijn door middel van de kadernota 2022 informatie verstrekt over de financiële en beleidsmatige uitgangspunten die voor de begroting 2022 van belang zijn (zie raadsmededeling 30-2021). In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de gemeenteraad een zienswijze kenbaar kan maken ten aanzien van de begroting. Deze zienswijze kan meegegeven worden aan het Algemeen Bestuur van Laborijn.

De begroting geeft inzicht in de wijze waarop Laborijn het komende jaar uitvoering geeft aan de Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening. De activiteiten dragen bij aan het stimuleren van de (financiële) zelfredzaamheid van inwoners in de gemeente Aalten. De gemeenteraad krijgt inzicht in de bedrijfsvoering en beoogde resultaten van Laborijn en kan hierop invloed uitoefenen door zijn zienswijze mee te geven aan het Dagelijks Bestuur van Laborijn. Op 19 mei 2020 heeft het Dagelijks Bestuur van Laborijn de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van Laborijn aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden.

Bij het opstellen van de begroting 2022 en meerjarenraming 2023 - 2025 hanteert Laborijn een set met uitgangspunten. Deze zijn te verdelen in een tweetal categorieën:
1. uitgangspunten die voortkomen vanuit vastgesteld Rijksbeleid en/of landelijke ramingen (CPB, MEV en Rijksbegroting)
2. uitgangspunten die Laborijn zelf hanteert

Ad 1:

- Laborijn verwacht n de komende jaren een toename van het aantal inwoners dat gebruik maakt van een Participatiewet-uitkering
- het aantal mensen met een IOAW-uitkering neemt vanaf 2021 af
- het aantal mensen dat een beroep doet op de IOAZ neemt vanaf 2021 toe
- in de prognoses neemt Laborijn de procentuele stijging van het macrobudget als uitgangspunt
- de verwachte toekomstige te ontvangen BUIG-budgetten in deze begroting zijn gebaseerd op de toename van het macrobudget die in de Miljoenennota is gepresenteerd. Die toename van het macrobudget is gebaseerd op de verwachte extra instroom van mensen die voorheen gebruik maakten van andere regelingen zoals de Wsw en de Wajong
- het totaal aantal Wsw'ers neemt in totaliteit naar verwachting af met circa 5% in 2021 t/m 2025. Dit komt grotendeels door pensionering. De instroom Wsw is ingeschat op maximaal 5 fte per jaar. De instroom is enkel mogelijk door mensen die nog een 'oude' Wsw-indicatie hebben. Daarnaast is het aantal Wsw'ers dat uitstroomt met een andere reden dan pensionering geschat op 7 fte per jaar
- de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Ad 2:

- Laborijn is succesvol in het laten uitstromen van inwoners bij reguliere werkgevers. Daar waar zij nog niet in staat zelfstandig het minimumloon te verdienen ondersteunt Laborijn de werkgever met een loonkostensubsidie en biedt Laborijn jobcoaching. Laborijn ziet het volume van plaatsingen met LKS de komende jaren toenemen. Deze LKS wordt ten laste van de BUIG gebracht
- de bijdrage van de deelnemende gemeenten neemt niet méér toe dan in de oorspronkelijke begroting 2021 en de meerjarenraming was opgenomen voor het komende begrotingsjaar, met uitzondering van reguliere loon-prijsstijgingen en niet beïnvloedbare ontwikkelingen
- de ambitie om Participatiewet-klanten volledig te laten uitstromen uit de bijstand is in lijn gebracht met de wat

sombere economische vooruitzichten. Desondanks streeft Laborijn er naar om op het gebied van uitstroom 1% beter te presteren dan het landelijk gemiddelde
- Laborijn zal zichzelf benchmarken met vergelijkbare organisaties en/of gemeenten in overleg met de gemeenten
- Laborijn legt de focus op het bieden van ontwikkeling aan inwoners. Het (aantoonbaar) faciliteren van ontwikkelstappen staat centraal. Daarnaast heeft Laborijn een taak in het beheersen (en waar mogelijk terugdringen) van het uitkeringsvolume
- Laborijn zet middels een herstelplan Wsw fors in op herstel van het aantal gedetacheerde Wsw-medewerkers. Daarbij is het streven dat eind 2022 weer 80% van de Wsw'ers extern werkt (gedetacheerd of middels Begeleid werken)
- voor het kunnen vormgeven van de taken gericht op ontwikkeling van inwoners via maatschappelijke participatie, re-integratie en werk stellen gemeenten de als re-integratiebudget geoormerkte middelen en de mogelijke bijstellingen beschikbaar aan Laborijn.

Financiële consequenties
De uitvoeringslasten van Laborijn (zoals benoemd in deze begroting) vallen in 2022 binnen het budget dat de gemeente Aalten hiervoor geraamd heeft in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Vanaf 2023 vallen de uitvoeringslasten niet meer binnen het budget dat de gemeente Aalten hiervoor geraamd heeft in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Wij verwachten van Laborijn een nadere analyse van de stijging van deze uitvoeringskosten. Op basis van de uitkomsten hiervan dient een plan van aanpak opgesteld te worden met als insteek dat de uitvoeringskosten beperkt dienen te worden.

Argumenten

1.1 De begroting 2022-2025 van Laborijn sluit aan bij de eerder vastgestelde kaders.
De uitwerking in de begroting 2022-2025 van Laborijn sluit aan bij de uitgangspunten uit de kadernota 2022 van Laborijn en bij de opdracht aan Laborijn. Laborijn zet in op het bevorderen van de regie op het eigen leven door iedere inwoner te helpen aan betaald werk. Bij wie dat (nog) niet mogelijk is richt Laborijn zich op ondersteuning van ontwikkeling van inwoners naar zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Om dit te bereiken wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht op lokaal niveau in het brede sociaal domein en op regionaal niveau met ondernemers en het Werkgeversservicepunt Achterhoek.

Vanaf 2022 stijgen de uitvoeringskosten van Laborijn. In de jaren 2019-2021 (resp €1.719.000, 1.771.000, 1.701.000) zijn de uitvoeringskosten voor de gemeente Aalten niet gestegen (als gevolg van de taakstellende opdracht die deelnemende gemeenten laborijn hebben meegegeven bij het opstellen van de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023). De stijging vanaf 2022 (resp € 1.905.000, € 2.152.000 en € 2.332.000) is het gevolg van loon- en prijsstijgingen en niet beïnvloedbare ontwikkelingen. Laborijn geeft aan dat dit enerzijds betrekking heeft op de afname van de positieve bijdrage die de Wsw levert aan de dekking van uitvoeringskosten en anderzijds doordat de beschikbare re-integratiemiddelen voor participatiewet onder druk staat. Wij verwachten echter van Laborijn een nadere analyse van de stijging van deze uitvoeringskosten. Op basis van de uitkomsten hiervan dient een plan van aanpak opgesteld te worden met als insteek dat de uitvoeringskosten beperkt dienen te worden.

1.2 *De begroting 2022-2025 van Laborijn voldoet aan de eisen gesteld in de gemeenschappelijke regeling.*
De begroting 2022-2025 van Laborijn geeft weer hoe Laborijn de doelstellingen in de betreffende periode wil realiseren en welke middelen daarmee gemoeid zijn. Daarmee voldoet de begroting aan de vereisten die in de gemeenschappelijke regeling zijn vastgelegd.

3.1. *De 1e begrotingswijziging 2021 van Laborijn leidt niet tot een hogere gemeentelijke bijdrage voor de uitvoeringskosten ten opzichte*

van de oorspronkelijke begroting 2021.
In de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn is vastgelegd dat Laborijn een begroting tot het eind van het betreffende begrotingsjaar kan wijzigen. Als een begrotingswijziging leidt tot een gewijzigde gemeentelijke bijdrage, kan de gemeenteraad zijn zienswijze ten aanzien van die begrotingswijziging kenbaar maken. De begroting 2021 is bijgesteld op basis van actuele gegevens (waaronder een bijstelling van het rijksbudget BUIG en een actuele prognose van de bijstandsuitkeringen). Voorgesteld wordt om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze.

3.2. *Diverse ontwikkelingen vormen aanleiding voor de begrotingswijziging 2021.*
Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021 van Laborijn (april 2020) is in de begrotingswijziging 2021 rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:

- De gevolgen van de coronacrisis en de maatregelen die zijn genomen.
- De focus op de kerntaak van Laborijn. Laborijn is er om iedere inwoner te helpen aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt hem/haar te ondersteunen bij het participeren in de samenleving. Laborijn zet daarbij fors in op het faciliteren van de ontwikkeling bij onze klanten.
- De financiële afwikkeling als gevolg van de uittreding van Oude IJsselstreek. Laborijn blijft de Wsw voor Oude IJsselstreek uitvoeren. De daarvoor afgesloten DVO is in deze gewijzigde begroting verwerkt. Daarnaast is overeenstemming bereikt met de gemeente Oude IJsselstreek over het uitvoeren van de jobcoaching voor klanten die met een loonkostensubsidie werken bij externe werkgevers. Tevens blijft Laborijn de begeleiding van inwoners verzorgen die gebruik maken van regeling “nieuw beschut”. Als gevolg van de extra taken die Laborijn op DVO basis uitvoert was een minder forse afbouw van de formatie van direct personeel noodzakelijk.
- Laborijn heeft het uittredingsproces benut als versneller voor het eigen organisatie ontwikkelingstraject. In de aanpaste organisatievorm kan Laborijn toe met minder management capaciteit. De aangepaste structuur komt ook tot uiting in een hernieuwde inrichting van de programma’s in de begroting.
- De coronacrisis heeft de nodige impact gehad op de financiële resultaten van 2020. Met name de omzet van de groeps- en individuele detacheringen is fors afgenomen doordat veel bedrijven (tijdelijk) dicht moesten of minder opdrachten kregen. De gevolgen zullen ook in 2021 nog heel goed merkbaar zijn. Zowel voor onze (Wsw) medewerkers als voor de financiële positie van Laborijn.
- In 2021 richt zich, aanvullend op de bestaande taken, op de voorbereiding van uitvoering van de nieuwe Wet inburgering die naar verwachting per 1 januari 2022 ingaat.
- Uitvoering TOZO 3 en 4.

3.3. Financieel is het eerste kwartaal van 2021 volgens verwachting verlopen
Het aantal huishoudens in de bijstand is in het eerste kwartaal 2021 gestegen met 5 uitkeringen, van 278 naar 283. Dit is iets lager dan het begrote aantal van 286. De werkelijke lasten bijstand voor de gemeente Aalten zijn tot en met het eerste kwartaal 2021 circa € 1,4 miljoen. Het saldo van de baten en lasten loopt nog conform begroting.

Kanttekeningen | Niet van toepassing

Overleg gevoerd met | Bedrijfsvoering, Edith Oonk

	Overlegpunten: Financiële gevolgen begroting
Vervolgstappen en planning	Beeldvormende raad: juni 2021 Gemeenteraad: 13 juli 2021 Vergadering Algemeen Bestuur Laborijn: Eind juli 2021
Participatie	Niet van toepassing
Communicatie	Het besluit van de gemeenteraad wordt schriftelijk kenbaar gemaakt aan het Algemeen Bestuur van Laborijn middels bijgevoegde brief.